
ANTIKVARIAT MATS REHNSTRÖM

NYHETS BREV 286 ÄLDRE VARIA 2 I JUNI 2016

*Jakobsgatan 27 nb | Box 16394 | 103 27 Stockholm | tel 08-411 92 24 | fax 08-411 94 61
e-post: info@rehnstroem.se | www.matsrehnstroem.se*

ÖPPET TORSDAGAR 15.00–18.30

Säsongens sista nyhetsbrev skickas ut vid tiden för antikvariatets 25-årsdag. Måndagen den 24 juni, direkt efter det årets midsommarhelg, sålde firman sin första bok. Det rörde sig om ett sagolikt fint exemplar av von Akens *Korrt afhandling om det bästa eldsläcknings sätt* från 1797, som var bundet i röd marokäng och med proveniens från Forsmarks bruk. Det hade ingått i min egen samling, vilken till största delen avvecklades till förmån för verksamheten. Min första kund är fortfarande en aktiv samlare och regelbunden besökare på antikvariatet. Samma datum gjorde jag mina första inköp på två olika Stockholmsantikvariat och den 27 juni skrevs kontrakt på den första boksamlingen. Det var Erik Höglunds bibliotek, vilket dominerades av böcker av och om August Strindberg, men även innehöll annat, bl.a. en *Suecia antiqua et hodierna*. Höglund avled 1946 och biblioteket hade till största delen stått kvar i hans våning på Norrtullsgatan 21 i Stockholm. Ett rum var nära nog tapetserat med hans böcker och det skimrade vackert i rött och guld.

Den som följt min verksamhet vet att jag ofta är försenad med olika projekt, så också denna gång och jag hoppas att få tillfälle att återkomma till mitt jubileumsfrände under hösten i form av kataloger och annat.

Till dess får jag önska en trevlig sommar och välkomna alla till butiken på de som vanligt öppna torsdagarna!

MATS REHNSTRÖM

1. **Actes de ce qui s'est passé de plus remarquable a la diète de Suède**, des années 1755 et 1756; tirés des registres de cette diète & traduit du suédois: avec une rélation circonstanciée de la dernière révolte. U.o., 1756. 12:o. xv,(1 blank),87 s. Häftad i ngt nött samtida marmorerat pappomslag med läcker handskrivnen hjärtformad titeletikett av papper på främre omslaget. Omslaget laningen skrynklad och lite skadat i kanterna och på ryggen. Fuktränder på försättsbladet och en liten fuktfläck på titelbladet. Enstaka fläckar. De två sista bladen bruntonade. *2000

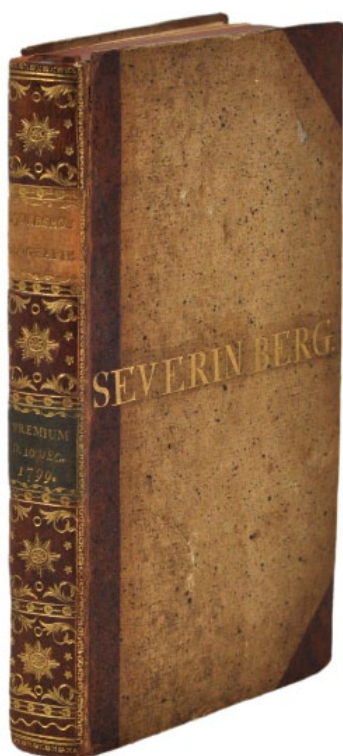

Jämför Bring Riksdagshandlingar s. 45 och Warmholtz Bibliotheca historica Sueo-Gothica 7148 där den utvidgade upplagan om xxiv,132 sidor beskrivs. Översattes även till tyska 1757. Enligt Bring ska det eventuellt finnas en svensk eftertrycksupplaga, men det är åtminstone helt osannolikt att föreliggande tryck skulle vara utfört i Sverige. Skriften ska även ha tryckts med varianttitel där översättarens namn nämns. Dennes namn var Frédéric Charles de Baër (1719-97). Han var legationspredikant och periodvis legationssekreterare vid den svenska beskickningen i Paris samt en viktig förmedlare av lärda nyheter och kontakter mellan Sverige och Frankrike. Intresset för händelserna

kring den misslyckade statskuppen 1756 var stort internationellt.

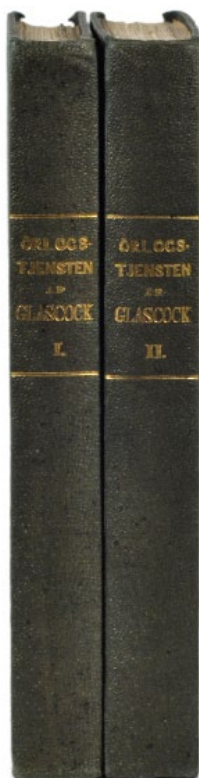
2. (BEER, J. C.) **Leben/ Regierung und Absterben aller Könige in Schweden/** biss auf jetzige Zeit und ruhmwürdigste Expeditiones Caroli XII. Nürnberg, verlegt J. Hoffmanns sel. Wittib/ und E. Streck, 1702. 12:o. Grav. porträtt,(14),822,(2 blanka) s. & 52 grav. porträtt. Ngt fläckigt samtida pergamentbd med präntad ryggtitel och rödstänkta snitt. Med fuktränder som dyker upp lite här och var, mest i början. Lagningar med textförluster på s. 223-24 och veck som uppkommit vid tryckningen med mindre textförlust på s. 291. Med tre oidentifierade gamla namnteckningar. *3500

Warmholtz Bibliotheca historica Sueo-Gothica 2520 för en upplaga tryckt 1675: "Boken [...] förtjene icke at å nyo upläggas; ej eller öka portraiterne des värde". Denna den sista upplagan är försedd med ett porträtt av Karl XII och utökad med kapitel om hans tidiga krigsbedrifter.

3. **DJURBERG, D. Geografie för ungdom**, andra upplagan. Sthlm, A. J. Nordström, 1793. 8:o. (4),436 s. Samtida hfrbd med vackert och rikt guldornerad rygg, lejongul titeletikett och grön premiumetikett, båda i glättad papp. Röda snitt. Främre falsen aningen nött och lite sprucken upptill. Minimalt maskstyg i frampärmens papper. Bra inlaga med enstaka lager- och småfläckar. På frampärmen "Severin Berg" i vackert guldtryck. Premiumetiketten på ryggen daterad den 16 december 1799. Bra exemplar. *1400

Första upplagan utkom 1781. Daniel Djurberg (1744-1834) utgav ett trettio-tal kartor och skrev en rad geografiska uppslags- och läroböcker. "Svenskt biografiskt lexikon" skriver att Djurbergs "geografiska läroböcker intogo årtiondena omkring 1800 en dominerande ställning vid undervisningen och utgingo i många upplagor". Fint och tidigt exempel på ett svenskt premiumband.

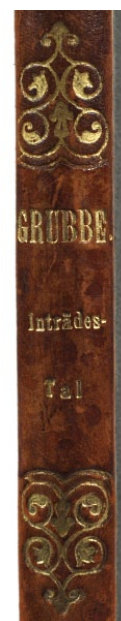

4. GLASCOCK, W. N. **Örlogs-tjensten eller handbok för sjö-officerare** af hvarje grad inom flottan. Öfversättning af B. von Platen. I-II. Sthlm, L. J. Hjerta, 1836-37. 8:o. VI,303, (1 blank),319-324 + (2),343,(1) s. & 4 utvikbara tryckta tabeller. Med tio träsnitt i texten. Två samtida något fläckiga klbd med ofärgade och något ojämna snitt. Ryggarna lite blekta. Delvis lagerfläckig, främst i övre marginalen. ★800

Sidorna 73-74 och 283-84 i första och 19-20 och 43-44 i andra delen är helsides träsnitt som ingår i pagineringen. De övriga träsnitten är infällda i texten. Originalen, "The naval service or officers-manual", utkom 1836 och trycktes om flera gånger samt översattes även till franska, ryska och turkiska. Den svenska översättaren Baltzar von Platen d.y. (1804-75) började som jungman i flottan 1818 och slutade som konteramiral, statsråd och chef för Sjöförsvarsdepartementet 1849-52 respektive 1864-68 samt utrikesminister 1871-72. Han var underlöjtnant i engelsk örlogstjänst 1825-27 och var hela livet intresserad av engelska sjöförsvarsfrågor. Klotbanden är sannolikt förlagsband.

5. GRUBBE, S. **Inträdes-tal**, hållet i Svenska akademien den 20 november 1830. Sthlm, J. Hörberg, 1831. 8:o. 136 s. Trevligt hfrbd från 1800-talets andra hälft med guldornerad rygg. Svagt rödstänkta snitt. Ryggen lätt nött och lite fläckig. Spår av raderad tillskrift på försättsbladet. Enstaka lager- och småfläckar. Bra ex. ★900

Professorn i etik och politik Samuel Grubbe (1786-1853) efterträdde Carl Gustaf af Leopold på stol nr 16 och talet handlar förstås om företrädaren.

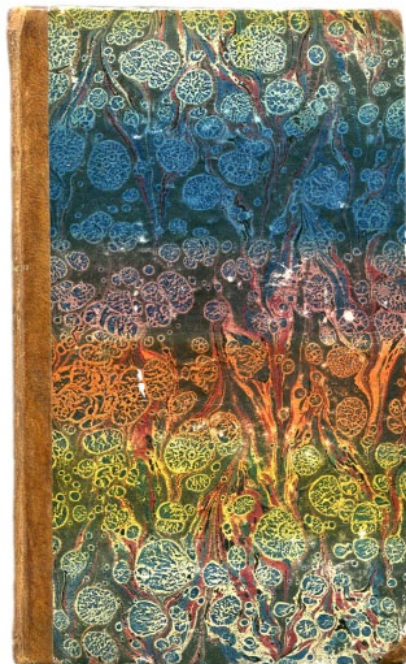
6. HAMMAR, O. **Mélange de lecture amusante en poésie & en prose, choisie & redigé par Olave Hammar**. Karlskrona, de l'imprimerie de l'amirauté royale, 1807. 12:o. 92,(2) s. Samtida charmigt hfrbd med vacker gulddekor på ryggen och ljusbrun titeletikett. Lätt nött och med en liten skada i ryggghuvudet. Pärmhörnen stötta och frampärmen med svagt brytmärke. Tillskrift på försättsbladet "A mademoiselle Marg. Louise Schlyter très humble par l'editeur". Fint ex. på tjockt papper. ★1750

Antologi som innehåller prosa och vers av Voltaire, Rousseau, Dorat, De Lille, d'Arnaud, de Moncrif, de la Touraille, Malherbe och Bruyère samt flera anonyma bidrag. Margareta Lovisa Schlyter (1793-1880) gifte sig 1813 med kyrkoherden Johan Henrik Kinberg. Hon var syster till rättshistorikern och lagutgivaren Carl Johan Schlyter och de växte upp i Karlskrona, där fadern var verksam vid Amiralitetet.

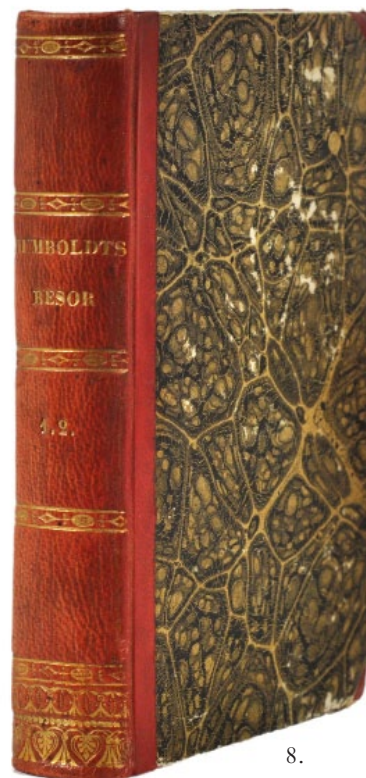
A Mademoiselle
Marg Louise Schlyter
très humble par
l'Editeur.

6.

7.

8.

7. (HORN, C. F.) **Små skaldestycken.** (Köpenhamn), B. Brünnich, (1816). 8:o. Grav. titelblad, 3-190, (1) s. Lätt nött nära samtida hfrbd med guldlinjerad och blindpressad rygg samt charmigt regnbågsfärgat pärmapper. Gröna snitt. Lite stötta pärmhörn. Några obetydliga småfläckar. Titelbladet lätt solkigt, minimalt hål i s. 21 och mindre pappersförlust i marginalen på s. 67. Bra exemplar. ★1200

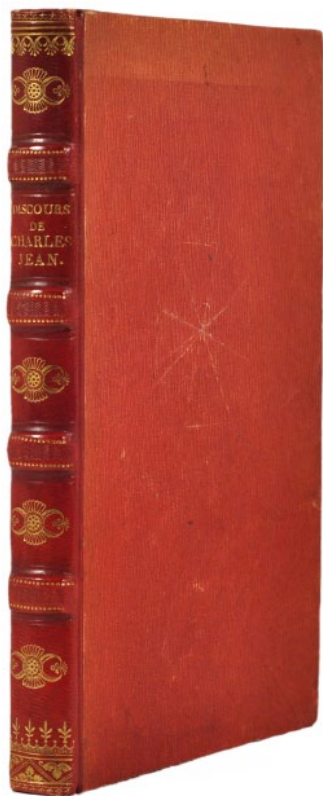
Det graverade titelbladet, med författarens porträtt i stället för författarnamn, är signerat av A. Flint. En dansk översättning av Rahbek utkom 1824, ett år efter Horns död. Denne landsförvisades efter sitt deltagande i mordet på Gustav III.

8. HUMBOLDT, A. von. **Friherre Alex. von Humboldts resor och forskningar** i sammandrag ur hans arbeten, af W. Macgillivray. Öfversättning. I-II. Sthlm, Elméns och Granbergs tryckeri, 1836. 12:o. Litografiskt porträtt, 3-251 + 3-242, X s. & 3 litograferade plr & 1 litograferad karta. Trevligt samtida rött halvsaffianbd med guldornerad rygg och gråblå snitt, etikettsignerat Fredric Swanberg, Stockholm. Ryggen lätt blekt och obetydligt nött samt med några minimala fläckar. Pärmhörnen aningen stukade. Obetydliga småfläckar, några marginalbockar och understrykningar i blyerts. Med Lars Fredrik Svanbergs namnteckning daterad 1836 och John Personnes daterad 1893. De båda serietitelbladen saknas. Bra ex. ★3000

Utkom i serien "Historiskt läse-bibliothek. II. Rese-beskrifningar". Anonym svensk översättning av Macgillivrays engelska sammanfattning av Humboldts olika resor, huvudsakligen i Sydamerika. Lars Fredrik Svanberg (1805-78) var son till astronomen Jöns Svanberg, kemist och lärjunge till Berzelius samt professor i Uppsala. Hans andra fru dog 1893, det år då boken bytte ägare via en bokauktion i hennes namn. Svanbergs kemiska specialbibliotek tillföll Uppsala universitetsbibliotek.

John Personne (1849-1926) slutade sina dagar som biskop i Linköping. Bokbindaren Fredric Swanberg (1804-68) "tillhörde en gren av professor Jöns Svanbergs släkt" enligt Arvid Hedberg och blev mästare 1830 samt övertog Johan Gustaf Stadtlanders verkstad genom gifte med dennes änka.

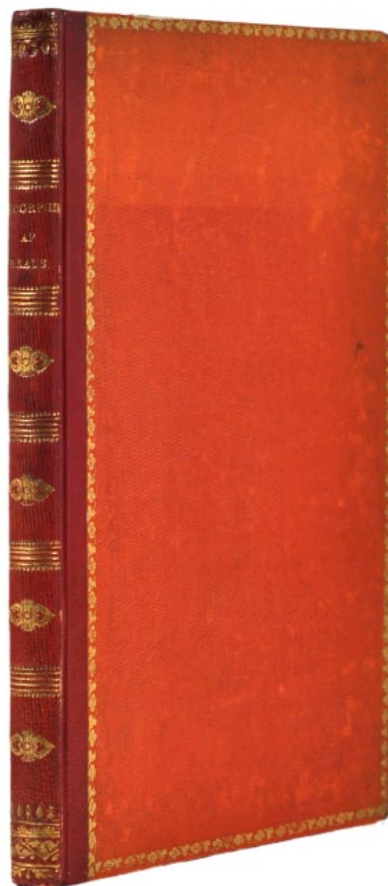
9. KARL XIV JOHAN. *Recueil de lettres, proclamations et discours de Charles Jean, prince royal et ensuite roi de Suède et de Norvège.* Sthlm, C. Deleen, 1825. 8:o. (2), 326 s. Stiligt samtida rött halvsaffianband med breda upphöjda bind, gulddekorerad rygg och mönsterpressat ljusrött pärmapper samt gula snitt. Frampärmen blekt i övre kanten och med ett lite tråkigt inristat malteserkors. Lätt nötta pärmkanter. En mindre understrykning med blåkrita på s. 11 och en blyertsanteckning på s. 176: "Härmed slutas upplagan af år 1817". Lätta trycksvärtefläckar och med tumavtryck på s. 66-71 och 79. På försättsbladet en lång samtida anteckning som börjar: "Skänk af h.m. konungens egen hand". Med Erik Sandells exlibris. ★1350

Setterwall Svensk historisk bibliografi 3859. En andra upplaga utkom 1839 och en andra del publicerades 1838. Sidorna 315-16 är ett utbytesblad. Från ett första tal i Helsingborg den 20 oktober 1810 till ett anförande i Lantbruksakademien den 28 januari 1825. Stiligt Deleentryck. Anteckningen på försättsbladet är tyvärr anonym men den berättar utförligt vilka brev och tal i upplagan från 1817 som saknas i denna upplaga och att "denna samling är i allt öfrigt fullständigare". Det samtida

bandet är närmast av millimeterbandstyp med pärmapper nästan precis invid ytterfalsarna och knappt skönjbara pärmhörn.

10. [Kraus] (SILVERSTOLPE, F.S.) *Biographie af Kraus*, med bilagor af femtio bref ifrån honom. Sthlm, J. Hörberg, 1833. 8:o. Grav. titelblad, 158, (2) s. Samtida vackert rött halvsaffianbd med gulddornerad rygg, mönsterpressat orange pärmapper med ramar av guldpresade blomslingor och helt guldsnitt. Ngt gulnad och lagerfläckig inlaga samt aningen fukt bucklig med återkommande fuktfäckar i övre marginalen. Titelbladet med fuktrand. Lagningar i yttre marginalen på s. 14 och 16 samt längre lagade revor på s. 17-24. ★2500

Joseph Martin Kraus (1756-92) kallas ibland för "den svenske Mozart". Han var född i Tyskland och blev sedermera hovkapellmästare vid Operan och god vän med Carl Michael Bellman. Han dog endast 36 år gammal, sjuk och utfattig och är begravd på Tivoliudden vid norra Brunnsviken. Silverstolpe var en av Kraus bästa vänner och det här är den första egentliga biografien över tonsättaren. Brevurvalet upptar sidorna 38-151 och bland adressaterna märks främst familjemedlemmar, men även Kellgren och Zibet. Boken avslutas med en musikalisk verkförteckning på sidorna 152-58.

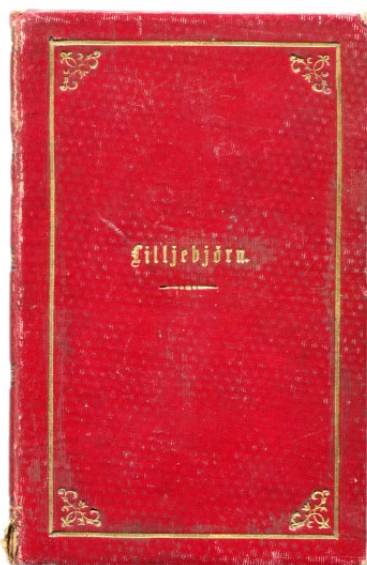

II. LAGERHJELM, P. & FORSELLES, J. H. af & KALLSTENIUS, G. S. **Hydrauliska försök**, anställda vid Fahlu grufva, åren 1811-1815. I-II. Sthlm, Cederborgska boktryckeriet, 1818 respektive G. Scheutz, 1822. 8:o. (12),340,(2) s. & 9 utvikbara grav. plr + (10),352,(2) s. & 6 utvikbara grav. plr. Häftade i två samtida gråpappomslag i olika ton med gula glättade tryckta titeletiketter. Oskurna och ouppskurna.

na. Bra inlagor som endast är lätt lagerfläckiga på sina håll. *1250

Försöken utfördes på Bruks societetens bekostnad. De tre männen belönades för den utomordentliga framgången av försöken med både Jernkontorets stora medalj i guld och några år senare med Vetenskapsakademiens dito.

12. LILLJEBJÖRN, H. **Hågkomster från ungdomen**. Sthlm, S. Flodins boktryckeri, 1865. 8:o. (4),155 s. + LILLJEBJÖRN, H. **Ett och annat**. Tidsfördrif på gamla dagar. Uppsala, Edquist & Berglund, 1873. 8:o. 148,(1,1 blank,1) s. Samtida rött saffianbd med guldornerad rygg och författarnamnet "Lilljebjörn" med guldpräglad text på både rygg och främre pärm. Smala pärmåbder och hörnstämplor i guld på främre pärm och blindpressade på den bakre. Främre yttre falsen sprucken nedtill. Ursprungliga klotförstärkta inre falsar. Bra inlagor. Det första arbetet med några minimala revor i inre marginalen på s. 3-12 och det andra arbetet med några mindre fuktfläckar i övre marginalen från s. 91 till slutet. *1000

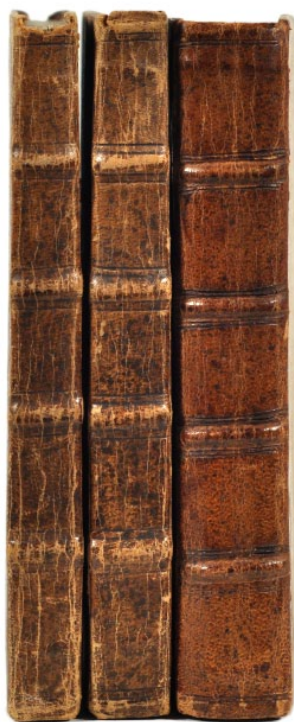
Setterwall Svensk historisk bibliografi 6426. Henrik

Lilljebjörn (1797-1875) var regementskommissarie vid Värmlands fältjägarbatal och sväger till E. G. Geijer. Hans hågkomster från sin ungdom i Värmland ger inblickar i allmogens såväl som ståndspersonernas tillvaro. Enligt "Svenskt biografiskt lexikon" ger Lilljebjörns memoarer "en ökad förståelse för den verklighet som bl a ligger bakom Gösta Berlings saga". Fristående fortsättningar av memoarerna utkom 1867, 1873 och 1874.

13. (MAUVILLON, E.) **Histoire de Gustave-Adolphe roi de Suede**. Composée sur tout ce qui a paru de plus curieux, & sur un grand nombre de manuscrits, & principalement sur ceux de mr. Arkenholtz, par m. d. M***. Amsterdam, chez Z. Chatelain et fils [...], 1764. 4:o. Grav. porträtt,(8),x,602 s. & 5 utvikbara grav. kartor & 2 utvikbara grav. plr & 1 utvikbar tryckt tabell. Titelsidan tryckt i rött och svart. Samtida marmorerat skinnband med upphöjda bind, rikt guldornerad rygg och mörkröd titeletikett i marokäng. Röda snitt. Ngt nött rygghuvud, aningen nötta ytterfalsar och pärmarna med några skrapskador samt stötta pärmhörn. Några ark lätt lagerfläckiga t.ex. ark v, s. 153-60. Liten reva i yttermarginalen på s. 17-18. Liten rostfläck på s. 87. Bra ex. *4500

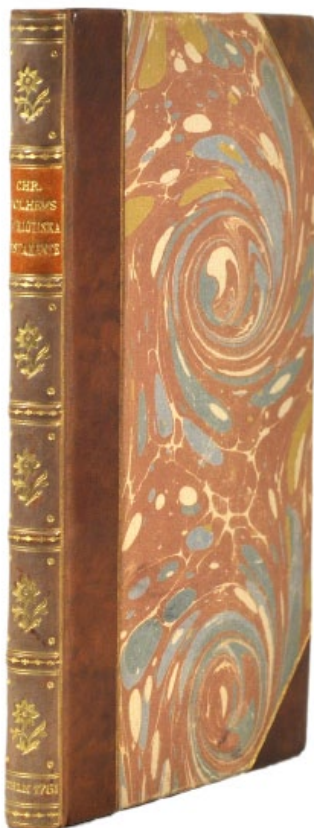

Warmholtz Bibliotheca historica Sueo-Gothica 3810. Även en upplaga i oktavformat utkom. Gjørwell gav ut en ofullbordad svensk översättning 1764-65. Det fina porträttet är graverat av Paulus Pontius efter förlaga av Antoine van Dyck. Mauvillon (1712-79) var professor i franska vid universitetet i Braunschweig.

14. MÖRK, J. H. **Thecla, eller den bepröfwade trones dygd.** I-III. Sthlm, L. Salvius, 1749-72. 8:o. 203,208-66,(10) + 306,(7) + (16),448,(16) s. Tre ständekdecorerade samtida hfrbd med upphöjda bind och blanka ryggar samt stänkta snitt. Den tredje volymen obetydligt avvikande och dess bakre pärm med en rund bokbindarstpl innehållande en strålande sol och de ihopflätade initialerna "LFS". De två första volymerna ngt mer nötta, inte minst på pärmarna, och med lite naggade ryggar överst. Andra delens försättsblad bortrivet. Lätt bruntonade inlagor med enstaka småfläckar, t.ex. fuktfläckar på s. III-20 i första delen och en liten rostfläck på s. 28 i andra delen. Några vikta hörn. Exlibris från ca 1900 med klöverblad och grip med fackla samt devisen "Kunskap är makt". Trevlig svit. ★5000

som "vår förste romanförfattare". Efter debuten med "Adalriks och Giöthildas äfventyr" skrev han "Thecla, eller den bepröfwade trones dygd". "Romanens utgångspunkt är den apokryfiska berättelsen om Paulus och den av honom omvända jungfrun Thecla, som vävs samman med en skildring av Palestinas historia under Neros sista år, grundad på Josefos berättelse om det judiska kriget" enligt "Svenskt biografiskt lexikon".

15. POLHEM, C. **Patriotiska testamente, eller underrättelse om järn, stål, koppar, mässing, tenn och bly för dem, som wilja begynna manufacturer i dessa ämnen. Jemte en förteckning på alla dess mekaniska inventioner.** Sthlm, L. Salvius, 1761. 8:o. (24),128 s. Med träsnittsillustrationer i texten. Fint lackat ljusbrunt hfrbd med upphöjda bind, guldornerad rygg, tegelbrun titeletikett och stänkta snitt (Hedberg, 1929). Blekt rygg. Lätt bruntonad. Förskuren liten bläcktillskrift i marginalen på s. 1, ett fåtal blyertsmarkeringar i marginalen och på s. 120 ett par understrykningar med rödpenna. På för- och eftersättsbladen inklistrade katalogurklipp. Med Gabriel Marklins monogramstpl i titelbladets nedermarginal. Bra ex. med Carl Sahlins exlibris och hans anteckning om boken. ★10000

"tid efter annan til publici tjenst uptänkt och werkstält." Den är sammanställd av sonen Gabriel Polhem. Boken översattes till tyska 1770. Gabriel Marklin (1777-1857) var bland annat entomolog och en framstående naturaliesamlare samt gjorde sig med tiden känd som något av ett original i Uppsala. Han

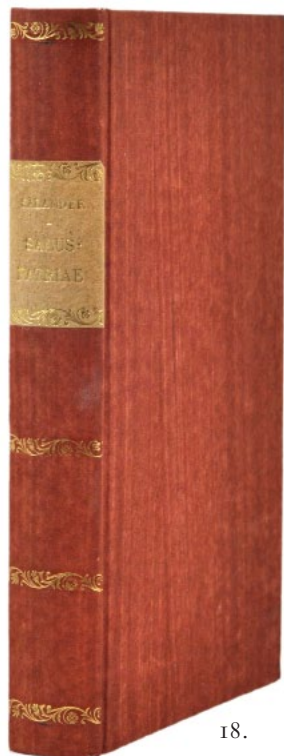
var en mycket nitisk samlare av avhandlingstryck och hans förteckningar över svenska disputationer 1778-1855 är än idag ett bibliografiskt standardverk. Carl Sahlin (1861-1943) var industriman och bergshistoriker. Han började sitt samlande 1897, var vice disponent och chef för järnverksavdelningen vid Stora Kopparbergs bergslags AB 1893-1900 och därefter bruksdisponent vid Laxå bruk. Han var ordförande i Järnverksföreningen 1904-28 och fullmäktig i Jernkontoret. Han utgav en mängd skrifter i bergs- och brukshistoriska ämnen samt lade grunden till Stora Kopparbergs bibliotek och museum. Han deltog i grundandet av Tekniska museet och hans bergshistoriska samling, inklusive en stor del av hans bibliotek, donerades dit 1933.

16. POLHEM, C. **Twenne betänkande/** det förra angående oeconomien och commercen uti Sverige; det senare öfwer segelfartens inrättande emellan Stockholm och Giötheborg/ bägge på sidsta riksdag ingifne åhr 1720. Sthlm, J. H. Werner, 1721. 4:o. (2),43,(1 blank),1-25 s. Fint marmorerat pappbd med lite blekt röd titeletikett i skinn (Hedberg, 1929, osignerat). Inlagan lätt och jämnt bruntonad med några fläckar t.ex. på titelbladet, s. 26-27 och 41-43. I andra sidföljden ett pergamynlagat hål i yttre marginalen på s. 5-6. Samuel Melanders namnteckning daterad 1766 på titelbladet. Ur Carl Sahlins bibliotek. *7500

Bring Riksdagshandlingar s. 18. Det första betänkandet består av tre avdelningar: "Om järn/ stål/ koppar och mässing", "Huruledes Sverige kunde och borde göra ett monopolium af sitt torrstens järn och segsmidiga koppar" och "Om swänksa manufacturer". Det andra betänkandet rör de första planerna på vad som senare blev Göta kanal. Polhem och Swedenborg arbetade tillsammans med slussanläggningar vid Trollhättan under Karl XII:s sista år. Efter kungens död hade projektet avstannat. Carl Sahlin (1861-1943) var industriman och bergshistoriker. Han började sitt samlande 1897, var vice disponent och chef för järnverksavdelningen vid Stora Kopparbergs bergslags AB 1893-1900 och därefter bruksdisponent vid Laxå bruk. Han var ordförande i Järnverksföreningen 1904-28 och fullmäktig i Jernkontoret. Han utgav en mängd skrifter i bergs- och brukshistoriska ämnen samt lade grunden till Stora Kopparbergs bibliotek och museum. Han deltog i grundandet av Tekniska museet och hans bergshistoriska samling, inklusive en stor del av hans bibliotek, donerades dit 1933.

17. POLHEM, C. **Åtskillige allmänne hushålds förslag/** såsom: 1. Om järnbergslagernas förening, at dymedelst slippa taga främmande förslag, samt alltid hålla järnet uti skiäligt prijs. 2. Om monopoliernas afskaffande utan någons prejudice. 3. Om upstädernas kultur och tilväxt. 4. Om åkerbärgningen. 5. Om lijns bråkande och beredande. 6. Om giödsels förökande. 7. Om kiärr och mäsars beredande till åker och äng. Wid närwarande riksdag andras mognare ompröfwande underkastade. Sthlm, Biörkman, 1726. 4:o. (2),28 s. Fint marmorerat pappbd med mörkröd titeletikett i skinn (Hedberg, 1929, osignerat). Några svaga fuktfläckar i marginalerna. D-arket, s. 21-28, med lite lagerfläckar. Bra ex. ur Carl Sahlins bibliotek. *7500

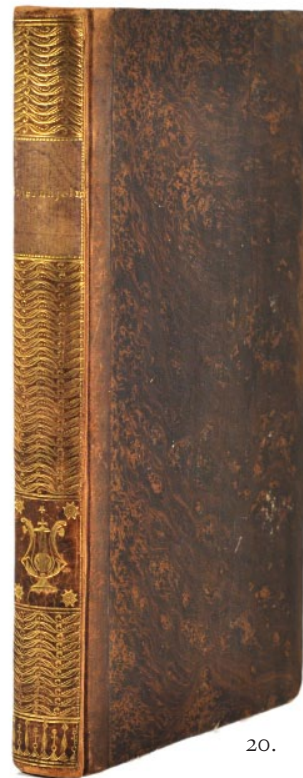
Hebbe Den svenska lantbrukslitteraturen 542. Bring Riksdagshandlingar s. 22. Carl Sahlin (1861-1943) var industriman och bergshistoriker. Han började sitt samlande 1897, var vice disponent och chef för järnverksavdelningen vid Stora Kopparbergs bergslags AB 1893-1900 och därefter bruksdisponent vid Laxå bruk. Han var ordförande i Järnverksföreningen 1904-28 och fullmäktig i Jernkontoret. Han utgav en mängd skrifter i bergs- och brukshistoriska ämnen samt lade grunden till Stora Kopparbergs bibliotek och museum. Han deltog i grundandet av Tekniska museet och hans bergshistoriska samling, inklusive en stor del av hans bibliotek, donerades dit 1933.

18.

19.

20.

18. (SALANDER, E.) *Salus patriæ, eller Sweriges wälfärd*, genom högstwårdande förbättringar/ wid the almänna närings-fång: landtskiötzel/ bärgwärc/ handtwärc och handel. Sthlm, 1741. 8:o. (16), 144, 1-149, (1, 2 blanka) s. Rödbrunnt fint pappbd från 1900-talets slut med beige titeletikett. Gamla gråsprängda snitt. En fuktrand i nedre marginalen fram till s. 48 och några ytterligare fuktränder. Spridda fläckar t.ex. på s. 9, 89 och 103 i första sidföljden. Andra sidföljden något mer fläckig. Revor i nedre marginalen på s. (7-8) och 109-10 i första pagineringsföljden. ★3750

Hebbe Den svenska lantbrukslitteraturen 138. Fr.o.m. femte kapitlet tryckt hos Momma. En stort upplagd stridsskrift för en merkantilistisk näringspolitik. Eric Salander (1699-1764) var chef för Barnängens fabrik på Södermalm i Stockholm och samtidigt ämbetsman, bland annat i Manufakturkontoret. Han var en de mest aktiva näringspolitiska skriftställarna och en ivrig merkantilist, som gärna framhöll vikten av en statligt starkt reglerad ekonomi.

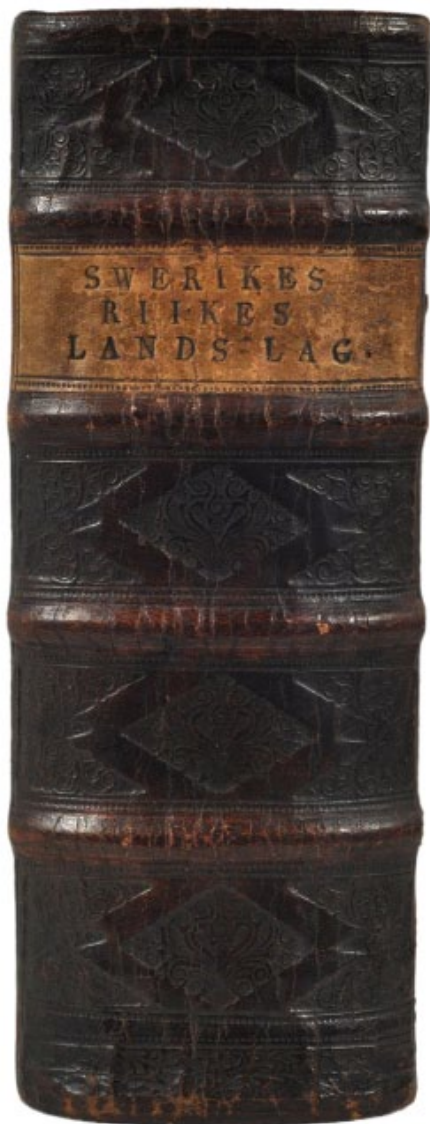
19. SILVERSTOLPE, A. G. *Skaldestycken*. Andra, tillökta upplagan. Sthlm, H.A. Nordström, 1814. 8:o. (16), 488 s. Samtida obetydligt nött hfrbd med rikt och vackert guldornerad rygg, tegelbrun titeletikett och grön dekoretikett, båda i glättad papp, etikettsignerat A. U. Hagman, Göteborg. Litet maskstyg i främre innerfals. Lagerfläckig inlaga. Liten fuktrand i yttre marginalen på s. 141-58. Sidorna 295-98 saknas i bandet men är löst inlagda från ett annat ex. i något mindre format och med fransiga marginaler. Från Beatelundsbiblioteket med Sten och Brita Westerbergs blindpressade exlibris i försattsbladet och ett kvitto från Librisauktionen löst bifogat. ★1000

Klemming Sveriges dramatiska litteratur s. 178-79. för "Den otålige". Hans etikett sitter mitt på frampärmens insida. Aron Ulrik Hagman (1786-1841) blev mästare i Göteborg 1813 och slutade sin verksamhet 1838. Han var enligt Carlander "framstående yrkesskicklig". Denne beskriver en annan bokbindaretikett än den som återfinns i detta sannolikt ganska tidiga band av Hagman.

20. STIERNHIELM, G. **Vitterhets-arbeten**, fullständigare samlade och å nyo utgifne af L. Hammarsköld. Sthlm, Hedmanska tryckeriet, 1818. 8:o. Porträtt,(6),XIV,(2),297,(1) s. Samtida obetydligt nött alrotsmarmorerat hfrbd med titeletikett i glättad papp och rikt och dekorativt guldornerad rygg, bl.a. med lyra. Grönstänkta snitt. Ryggen lite blekt. Spridda solkigheter i marginalen. Några mindre fläckar på s. 95. Vackert ex. med J. Holmlins och C. J. Thyselius namnteckningar samt den senares exlibris. ★3000

Det fina graverade porträttet föreställande Stiernhielm är graverat av J. B. Berndes. Utgåvan dedicerades av Hammarsköld till Clas Livijn, med erinran till vännen om hur de i ungdomen "grepos af den första svenske skaldens höga, friska, poetiska åsigt, hans kraftigt sköna språk och hans objectiva bilderpragt." Det omfattrika inledande kapitlet "Anteckningar till Georg Stjernhjelm's lefvernesbeskrifning" rymmer också förteckningar över skrifter av och om Stiernhielm. Hammarsköld hade i sin egen diktning flera gånger ägnat Stiernhielm sin hyllning: "Gudomliga insekt! du ur dig spinner, / till himmelsk väf de fina ädla trådar / af digt och sanning. – Ej din blick beskådar / den låga verld, der tyst ditt lif förrinner." Jonas Holmlin (1783–1829) studerade i Åbo och skrev en lärobok i aritmetik som kom ut i tre upplagor. Carl Johan Thyselius (1811–91) var ämbetsman och politiker. Han var ecklesiastikminister 1860–63, civilminister 1875–80 och statsminister 1883–84 samt president i Kammarkollegium 1864–75.

21. **Swerikes rijkes lands-lag/** som af rijksens råd blef öfwersedd och förbättrat: och af k. Christofer, Swerikes/ Danmarks/ Norikes/ Wendes och Götha konung/ palatz-grefwe widh Reen/ och hertigh af Beijern/ årom efter C. b. 1442 stadsfäst: så och af meninge Swerikes rijkes ständer samtyckt/ gillat och wedertagen/ efter then stormächtigste/ höghborne furstes och herres/ herr Carls then nijondes/ Swerikes/ Göthes/ Wendes/ finnars/ carelers/ lappars i Nordlanden/ the cajaners/ och esters i Lifland &c. konungs/ nådige befallning/ år 1608 af trycket utgången. Nu å nyo andra gången med anmärckningar uplagd. Sthlm, J. H. Werner, 1726 (=1728?). 4:o. (12),888,(3) s. + DRYSELL, H. **Orde-register**, öfwer de anmärckningar, som wid Sweriges rikets landz-lag af Petter Abrahamsson gjorde, och år 1726 af trycket utgångne äro, uprättat efter alphabetets ordning. Sthlm, B. G. Schneider, 1728. 4:o. (8),370,(3) s. Obetydligt nött stänkdekorerat samtida skinnbd med upphöjda bind, rik blindpressad ryggdekor och beige titeletikett. Stänkta snitt. Ett mindre maskhål genom försätts- och titelbladet samt avtagande genom de följande sju bladen. Några obetydliga småfläckar. Några understrykningar med blåpenna och en samtida marginalanteckning på s. 103. Försättsbladet med utförliga handskrivna gamla bläckanteckningar som dessutom är uttydda på en bilagd maskinskriven lapp. Bra ex. med A. G.

Lundgrens namnteckning och C. M. Carlanders exlibris.

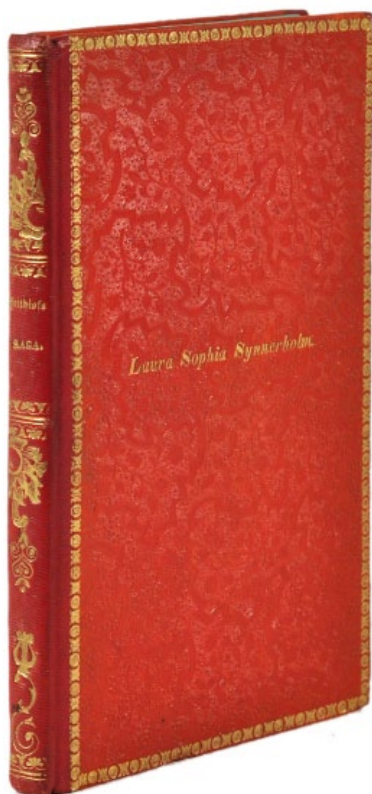
★3000

Rudbeck Svensk lagbibliograf 41 och 40. Enligt Rudbeck är detta en ny upplaga av 1726 års landslag som eventuellt trycktes 1728, trots annan uppgift på titelbladet. Företalet är här satt i mindre stil och på två sidor i stället för normalt fyra. Bladet med privilegieuppgifter ingår ej i denna upplaga och tryckfelet från första trycket är här korrigerade.

22. TAWASTSTJERNA, J. J. & STÅHL, L. **Föreläsningar uti permanenta fortification**, vid Kongl. artilleri-läroverket på Marieberg. Sthlm, C. Deleen, 1826. 8:o. xxxi,(1),376 s. + **Plancher** [=pärmtitel]. Tvär-folio. 15 delvis utvikbara grav. plr. Två samtida röda halvsaffianbd med mönsterpressade orange pärmapper och dubbla ramlinjer i guld på pärmarna. Textdelen med vackert och rikt guldornerad rygg, mörkgrön titeletikett och glättade gula snitt. Planschbandet med lätt nött guldlinjerad rygg och guldpresad titel på frampärmen samt nötta pärmkanter och hörn. Textdelen med fin inlaga, endast lätt bruntonad på s. 201-08. I planschdelen är försättsbladet lite tillskrynklat och med en utsmetad bläckfläck. Plansch nr 5, 6 och 8 lätt fläckiga i övre marginalen. De stora planscherna 11, 12 och 15 något mer fläckiga. Tillskrift på planschbandets främre pärms insida: "Tillhör Carlsborgs fästningsbyggnad" och A. af Petersens namnteckning på frampärmarnas insidor. K. Magnells exlibris och namnteckning daterad 1947. Fint ex. ★5000

Föreläsningarna börjar: "Genom försök är utrönt, att en 24:pundig canon-kula, afskuten på nära afstånd, intränger i hård jordvall, 13 à 14 fot: man gör derföre ett bröstvärn, hvars ändamål är att betäcka trouppen emot fiendens raka skott, 18 fot tjockt för att motstå canonad". August af Petersens (1806-67) var född på Erstavik, utbildades på Karlberg och fortsatte sedan inom fortifikationen där han bland annat var fortifikationsbefälhavare på Karlstens fästning 1832-35, arbetschef för Karl xiv Johans enskilda byggnadsarbeten 1837 och chef för artillerietablisementet i Göteborg 1853. Han slutade sin karriär som överstelöjtnant.

23. TEGNER, E. **Frithiofs saga**. Elfte upplagan. Sthlm, P. A. Norstedt & söner, 1852. 8:o. 167,(1) s. Vackert mörkrött halvsaffianbd med rikt guldornerad rygg inklusive liten lyra. Klarröda rikt mönsterpressade pärmapper med förgyllda bårder. Helt guldsnitt. Pärmarnas insidor, för- och eftersättsblad klädda med mönsterpressade gröna glättade papper. Bandet etikettsignerat av P. A. Peterson i Åmål med handskrivet årtal 1853. Ryggen obetydligt nött och blekt. Liten fläck i övre marginalen på s. 62-68. Märken efter växter som använts som bokmärken på sina håll, t.ex. på s. 82-83 och 94-95. Mindre maskhål i inre och övre marginalen på s. 135-44. Med Laura Sophia Synnerholms guldpräglade namn på främre pärmen och en tillskrift i blyerts på försättsbladet, "minne efter tante Sofie 1881", och Carin Fehrnborgs namnteckning.

★2000

Första upplagan utkom 1825. Laura Sophia Synnerholm var född 1822 och dotter till prästen Anders J. Synnerholm och Helena Beata Tegnæus i Tun, Västergötland.

24. (THOMÉE, G.) **Minnen från högtidligheterna** vid förmälningen mellan dd. kk. hh. kronprinsen Carl och prinsessan Louise af Oranien i Stockholm den 19 juni - 6 juli 1850. Med plancher. Sthlm, J. Beckman, 1850. Stor 4:o. 38,(2 blanka) s. & 6 tonlitograferade plr. Bra rött marmorert klbd med svart titeletikett och gula snitt (Hedberg). Det första gula tryckta häftesomslaget medbundet. Omslaget med lagade revor. Mindre stötskada överst på ryggen. Med Fredrik Vult von Steijerns guldpressade pärmexlibris.

★5000

Snoilsky Svenska historiska plancher 1850:1-2. Utgavs på Albert Bonniers förlag och kom ursprungligen ut i tre häften. Sidorna 35-38 med genealogiska uppgifter. Planscherna är utförda av A. Weidel och litograferade av A. M. Spong. Fyra är gjorda efter förlagor av Fritz von Dardel. De avbildar: "H.k.h. prinsessan Louise's och dess föräldrars landstigning vid Biskopsudden den 15 juni 1850", "Kongl. familjens färd från Biskopsudden till Haga den 15 juni 1850", "Förmälningss-processionen vid hemkomsten till kongl. slottet, den 19 juni 1850", "Vigselakten emellan d.d. k.k. h.h. kronprins Carl och prinsessan Louise i Storkyrkan den 19 juni 1850", "Carl" och "Louise", de två senare i var sitt helfigursporträtt. I detta exemplar är dessutom medbundet ett porträtt föreställande sångarprinsen Gustav. Fredrik Vult von Steijern (1851-1919) var till en början musikrecensent på "Dagens nyheter" men skaffade sig med hjälp av Rudolf Wall aktiemajoritet i tidningens bolag och efterträdde denne som chefredaktör och senare även som vd. Han skulle också

komma att bli en av Strindbergs vänner och finansiärer. Vid sidan av arbetet på tidningen samlade Vult von Steijern böcker och skapade "ett af de mest utvalda och gedigna privatbibliotek, som någonsin en svensk samlare hopbragt", med bland annat märkliga samlingar av Birgitta-, Goethe- och Wagnerlitteratur samt imponerande avdelningar svensk historia, topografi och vitterhet. Han var en flitig kund hos Gustaf Hedbergs bokbinderi.

25. WINGE, J. M. **Idun**. Svenska skaldeprof, med esthetisk och historisk inledning, för scholungdomens bildning utgifna af J. M. Winge. Sthlm, Z. Haeggström, 1835. Stor 12:o. XII, 420 s. Häftad, oskuren och till övervägande del ouppskuren i tryckt grått omslag, vilket är något fläckigt och med skador upp- och nedtill på ryggen som även är lite mörknad. Titelbladet med bortrivet nedre hörn och reva i inre övre hörnet. Delvis lagerfläckigt och med några smårevor och naggar i marginalerna. Lite solk i yttermarginalen på s. 1. Trevligt ex. ★1000

Björck Swenska språkets skönheter 29. Inleds med en uppmaning att läsa poesi, för att: "Poésien lyfter människan öfver det jordiska, hon befriar själen från de bojer, som hålla henne fången, och upphöjer henne till en skönare verld. En människa, som blifvit väckt till sådana njutningar, har derigenom beträadt en högre bildnings bana". Till skillnad från att läsa romaner: "Huru många hafva icke, till sin stundom obotliga skada, genom en ursinnig romanläsning förslappat själen och beröfvat den kraften till allvarsam sysselsättning, onyttigt användt sin tid, förlorat hogen för all ädlare verksamhet och allt uthållande själsarbete, stundom till och med så förderfvat sin känsla, att de knappt varit i stånd att förstå en verkligt stor författare?". Björck påpekar att Winge efter en historisk inledning med citat och verslära i huvudsak hämtat sitt dikturval ur de sista decenniernas diktning och helt utesluter Bellman, men ger Stagnelius större utrymme än Tegnér.

